

Finansdepartementet

F2020/04860

Remissvar

ORU 2020/07130

Joakim Nergelius

2021-03-02

Remissvar - Nya EU-bestämmelser om tullkontroller av kontanta medel

Inledning

I den ovan nämnda promemorian beskrivs förutsättningarna för införlivande i svensk rätt av en ny EU-förordning, 2018/1672, om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur EU (samtidigt som en äldre förordning från 2005 upphävs). Detta ska enligt förslaget ske genom ändringar i tullagen (2016:253) och tullförordningen (2016:287). Det s.k. penningtvättsdirektivet från 2015 påverkas däremot inte.

Örebro universitet har inget att invända mot förslagen och lämnar dem utan erinran, med undantag för en språklig invändning. Uttrycket ”råvaror som används som mycket likvida värdebevarare” är både otympligt och otydligt som beteckning för en form av kontanta medel. Det borde vara fullt möjligt för en statlig utredning att, helt oavsett vilken term som ursprungligen använts på engelska eller annat språk, finna en beteckning som smidigare kan införlivas i det svenska språket för att sedan tillämpas av jurister och andra praktiker.

Genomgång av förslaget

Centralt i förslaget är definitionen av vad som nu betecknas ”kontanta medel”, vilket genom förordningen föreslås innefatta inte bara vad som i dagligt tal benämns kontanter utan även förbetalda kreditkort, s.k. ”överlåtbara innehavarinstrument samt alltså råvaror vilka ”används som mycket likvida värdebevarare” (vilket syftar på varor med stort värde i förhållande till sin volym, t.ex. guld). Syftet med förordningen är att motverka penningtvätt i allmänhet och stöd till terrororganisationer i synnerhet. Till den änden föreslås en anmälningsskyldighet för den som medför kontanta medel till ett värde av minst 10.000 euro att anmäla dessa medel till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där de reser in i eller ut ur unionen och göra dem tillgängliga för kontroll. Motsvarande gäller för avsändaren eller mottagaren av s.k. oledsagade kontanta medel. Myndigheterna kan kvarhålla medlen i som längst 30 dagar om inte nämnda villkor uppfylls. Ett sådant beslut ska kunna överklagas enligt gängse regler i nationell rätt, dvs i Sverige till förvaltningsdomstol.

Förordningen har en tydlig inriktning på ny terminologi, vilket också blir tydligt i de lagändringar som nu föreslås. I sak är dock ändringarna mindre dramatiska. Universitetet tillstyrker därför förslaget, som tycks vara ägnat att underlätta arbetet inom EU mot olika former av penningtvätt, utan att onödigt äventyra enskildas rättssäkerhet.